

VÄGEN UT

2017 / Nr 4

**KRIS FIRADE 20 ÅR MED
DROTTNING SILVIA**

MC-LEDAREN BYTER LIVSSTIL

PORTRÄTTET: SARA WOLDU

VÄGEN UT

VÄGEN UT
ISSN 1651-4254

Utgivare
KRIS Riksförbund

Ansvarig utgivare
Christer Karlsson

AD/Layout
Joakim Berndes

Tryckeri
Norrköpings Tryckeri AB

Medlemsutskick
KRIS Riksförbund

Företagsannonsering &
Prenumeration
Team Work Trading AB

Omslag
Foto: Joakim Berndes

Vägen UT
Gröndalsvägen 194
117 69 Stockholm

E-post: redax@krisvagenut.se
Webb: <http://krisvagenut.se>

Copyright © Vägen UT.
Allt material - Text, bild, grafik
är skyddat av lagen om upp-
hovsrätt (1960:729)

INNEHÅLL

LEDARE

KRIS är en kraft att räkna med

Ännu ett år närmar sig sitt slut. KRIS har i år fyllt 20 år vilket vi firade med buller och bång i slutet av oktober. Mycket annat positivt har också hänt under 2017.

Under året har vi på allvar fått igång STÖDKRIS som är vår insamlingsverksamhet med ett så kallat 90-konto. Ett 90-konto innebär att vi uppfyller kraven från svensk insamlingskontroll och att personer och företag helt tryggt kan skänka pengar till STÖDKRIS just för att stödja vår verksamhet. Du som alltså vill stödja oss är välkommen att betala in din gåva till pg/bg 90 05 53-9 eller Swisha till 123 900 55 39.

Under året har också deltagarna från första omgången av vår första folkhögskoleutbildning till Livsstilskoordinator tagit examen. I januari startar omgång två med nya KRIS-medlemmar som folkhögskoleelever.

Positivt är också att jag, utan någon vetenskaplig undersökning, kan säga att vi har mer kvinnor i KRIS än någonsin. Det beror dels på ett målmedvetet arbete men också på TV-serien #aldrigbacka som handlade om KRIS Stockholms mammaverksamhet.

Denna höst när #metoo-kampanjen lett till att en rad "kändisar" och okända män avslöjats som brottslingar,

som både våldtagit och begått sexuella övergrepp på tjejer och kvinnor, känns det extra bra att kvinnor äntligen tar plats även i KRIS. Vi som är män ska dela med oss av makten och utrymmet i organisationen och vi tänka på att Kamratskap och Solidaritet även gäller kvinnor. Den så kallade gyllene regeln; att behandla andra som man själv vill bli behandlad, är en bra ledstjärna för oss alla.

En utmaning att lägga kraft på 2018 är narkotikadödsfallen. Cirka 1000 personer dör varje år på grund av narkotika. Det är minst tre gånger så många som dör i trafiken. Narkotikadödsfallen orsakas till stor del av heroin och opioider eller som vi i KRIS brukar säga – av statligt knark. 1000 narkotikadödsfall innebär 2-3 begravningar varje dag. Det handlar inte om 90-åringar utan oftast om unga människor. Människor som hade en potential att bli en kraft i samhället om de bara fått hjälp att slippa missbruk och kriminalitet.

Regeringens ansvariga ministrar Annika Strandhäll och Morgan Johansson verkar inte bry sig om

narkotikafrågan. Inte ett ljud hörs om hur till exempel polisen och socialtjänsten ska klara narkotikaproblemen. Det enda man hör är att de går på knäna. 2018 är det valår då ska vi ställa alla partier mot väggen. Vilka fler frågor tycker du att vi ska driva nästa år till exempel i Almedalen?

Med flera positiva resultat i ryggen i vår verksamhet är vi en kraft att räkna med – i minst 20 år till!

God jul & Gott nytt år!

Christer Karlsson
Förbundsordförande KRIS

God jul och Gott nytt år

Vi vill tacka alla våra normal, stöd och hedersmedlemmar samt sponsorer och bidragsgivare för det gångna året. Det har varit ett händelserikt år med många fina stunder tillsammans med er.

Vi är också extra glada att flera av er kunde närvara på vårt 20-års jubileum i höst. Vi ser fram emot att få bedriva vår verksamhet ytterligare 20 år tillsammans med er och många andra.

Var rädda om er och varandra under jul och nyårshelgen!

Christer Karlsson, förbundsordförande

*Vi stödjer KRIS drog- och
brottsförebyggande arbete i samhället*

Upplands Bro Kommun
Kungsängen

FROM RYSKA
POSTEN WITH
LOVE

REGION
KRONOBERG

SIEMENS

upsala färg

MC-GÄNGETS LEDARE BYTER LIVSSTIL

Den kände gängledaren Eddy Paver 45 byter livsstil. Han har haft en hög position i ett känt mc-gäng och haft titeln "Vice president"

Han deltog i uppbyggnaden av klubbens svenska del och var också delaktig i uppbyggnaden av klubben på Balkan och i övriga Europa.

Paver dömdes till ett års fängelse 2014, bland annat för misshandel efter ett bråk på Sälens högfjällshotell.

Senast han var i klammer med rättvisan var förra året då han stoppades av en polispatrull. I bilen hade han ett vapen som togs i beslag av polisen. När polismannen skulle säkra vapnet sköt han sig själv i handen. Paver dömdes till ett års fängelse för grovt vapenbrott.

Den 24 september frisläpptes han från Tidaholmsanstalten.

- Jag ångrar inget av mitt gamla liv, säger han. Men nu vill jag utforska nya områden.

Paver avancerade snabbt i hierarkin. Han är en driven person med många bollar i luften. Innan han blev medlem i klubben ägde han fastighetsbolag, byggfirma och investerade i restauranger. När han gick i klubben började polisen och myndigheterna hårdbevaka honom.

– Jag blev punktmarkerad av myndigheterna och skönstaxerad för min verksamhet. Skattemyndigheten förutsåg att jag hade fiffilat. Till slut tröttnade jag och sålde allt. Jag fick en skatteskuld på flera miljoner på köpet, säger han.

Paver har under tiden som ledare för klubben försökt att skaffa hederliga inkomster. Han investerade bland annat pengar i nya verksamheter som polisen snabbt fick reda på.

– Myndigheterna gjorde allt för att sabotera. De såg till att restaurangen inte fick tillstånd och byggfirman fick bara problem.

”Jag ångrar ingenting”

Nu har Paver tröttnat på att vara jagad av myndigheterna. Men han

betonar flera gånger under intervjun att han inte ångrar något.

– Det är mitt gamla liv som har skapat den jag är i dag. Men nu har jag bestämt mig för att arbeta åt KRIS i Halmstad. Eddys gamle vapendragare Paul Barath är verksamhetsansvarig där.

– Jag är glad att min bror bytt livsstil och kommer till oss. Han är duktig och driven och kommer att vara en stor tillgång för oss, säger Paul.

”De skjuter varandra för ingenting”

Paver säger att han haft svårt för samhällets strukturer. Han tycker samhället är korrupt och att politiker bara ljuger och lurar vanliga medborgare.

– Det var en av anledningarna till att jag gick med i klubben och ställde mig utanför samhället. När jag sedan steg i graderna som ledare, märkte jag att strukturerna i vår gemenskap påminde om samhället i övrigt.

Han är nogna med att inte prata illa om sin gamla klubb. Han berättar om uppstarten av klubben i Halmstad.

– Vi var som bröder. Det var en jättebra gemenskap och vi hjälpte varandra. Det blir dock svårare när allting växer och olika intressen ställs mot varandra.

Han tycker inte MC-klubbarna är värre än andra liknande grupperingar i samhället. Han gör jämförelser med andra förortsgäng.

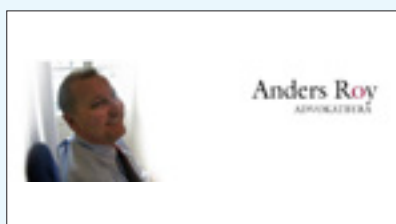
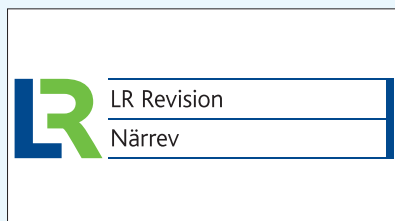
– Många förortsgäng har betydligt större benägenhet ta till våld än många MC-gäng. Det skjuter på varandra för ingenting. Det är ju dödsskjutningar nästan varje dag, tillägger han.

Nu vill Eddy prova på att utforska nya marker. Han tycker det ska bli spännande att engagera sig i KRIS. Han har många idéer och vill bidra till en positiv förändring för människor som hamnat snett i livet.

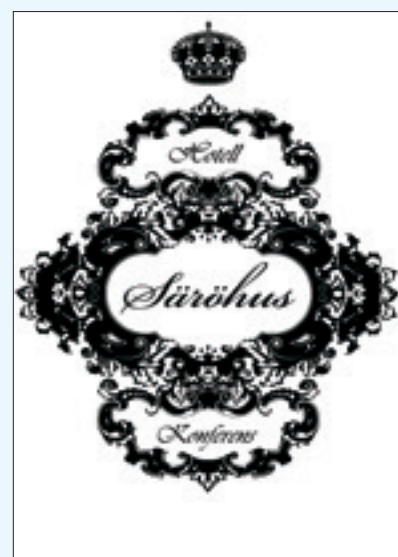
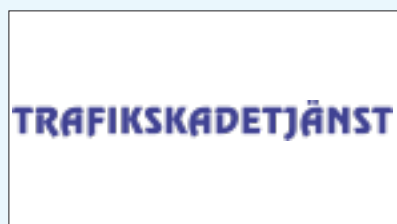
Text och foto: Christer Renlid

Vi stödjer KRIS drog- och brottsförebyggande arbete i samhället

Vill du också stödja vår verksamhet?
Kontakta annonsavdelningen på tel: 0587-17 00 00

KRIMINELLA GÄNG KOSTAR SAMHÄLLET MILJARDER

Avhopparna har varit medlemmar i tunga kriminella gäng som Hells Angels, Bandidos och Black Kobra. De har levt utanför samhället med kriminaliteten som livsstil. Polisens avhopparverksamhet är den mest omfattande nationella verksamheten för avhoppare.

–Det är inte många som återvänder till kriminaliteten igen, säger poliskommissarie Mikael Hiljegren

Nästan dagligen kan vi läsa i tidningar och höra i media att kriminella gäng alltmer uppmärksammas som ett samhällsproblem. För att motverka utvecklingen startade polisen en avhopparverksamhet, där gängmedlemmar som vill lämna det kriminella livet kan få stöd för att leva ett liv utan kriminalitet.

Polisens avhopparverksamhet är den mest omfattade nationella verksamheten för avhoppare och utåt ses verksamheten som en förebild för andra polismyndigheter.

En gängkriminell kostar 23 miljoner under en 15 års period

Det finns enighet bland forskare, polis och frivillighetsorganisationer

att polisens avhopparverksamhet är viktig för att minska det mänskliga lidande och samhälleliga påfrestningar som gängkriminaliteten medför. Nationalekonomen Ingvar Nilsson har beräknat att en aktiv gängmedlem kostar samhället omkring 23 miljoner under en 15-årsperiod. Därmed finns det goda anledningar att satsa på avhopparverksamheten.

Avhoppare får bättre stöd i storstäderna

Brottsförebyggande rådet har på uppdrag av regeringen gjort en studie om olika avhopparverksamheter och deras betydelser. Rapportförfattarna konstaterar att cirka 150 personer per år kommer till olika avhoppar-

verksamheter som bedrivs av det offentliga och av ett par olika idéburna organisationer. De som kommer har generellt behov av boende, kontakt med myndigheter och personligt stöd för att bryta med gängen och den kriminella livsstilen

Enligt rapporten är det ett problem att stödet till avhoppare skiljer sig åt över landet. I storstäderna samt i Bergslagen finns möjlighet att få skydd av myndigheter. I övriga landet saknas detta.

Likasa saknas kunskap om avhopparproblematik i många kommuner. Unikt för de idéburna organisationerna är att de har en målgruppskunskap som myndigheterna saknar.

Rapportförfattarna konstaterar att myndigheterna ofta är dåliga på samverkan och på att ge stöd kontinuerligt. Rapportens sammanfattande slutsats är att stödet är ojämnt fördelat över landet och att om avhopparverksamheterna var mer kända skulle fler hoppa av.

Socialtjänstens beslutsvägar måste bli effektivare

Kommissarie Mikael Hiljegren är samordnare för avhopparverksamheten vid polisen i Region Stockholm.

– Det är ingen stor verksamhet, ungefär 14-15 stycken per år, säger Mikael Hiljegren.

Anledningarna till varför man vill lämna gänget kan variera.

– Det är inte helt ovanligt att de blivit utsatta för våld själva och därmed blivit skrämda och rädda, säger Mikael Hiljegren. Endast en handfull av de fyrtio avhopparna har efteråt återgått till kriminalitet som, men ingen har enligt polisen gått tillbaka till gänget.

Polisen har utvecklat verksamheten att bli rikstäckande till skillnad från tidigare då Stockholmsregionen var ett pilotprojekt. Den som vill lämna ett kriminellt gäng behöver ofta flytta från hemorten, menar Mikael Hiljegren.

– I många fall är det ganska viktigt med miljöombyte. Att komma bort från sin hemmiljö där man har gänget och alla killarna som är kriminella, för annars är risken stor att man dras in där igen. Polisen ställer inga krav på att avhopparen ska lämna uppgifter om sitt kriminella liv.

Inledningsvis flyttas den som lämnat gänget till ett skyddat boende. Därefter placeras man på en annan ort i Sverige och på längre sikt ska de försöka få ett arbete och bostad. Det viktigaste för att lyckas med avhoppet är att den före detta gängmedlemmen har bestämt sig, enligt Mikael Hiljegren.

– Det vi förväntar oss är att man är motiverad att vilja lämna. Är man

inte det blir det väldigt svårt. Det blir motstånd på vägen. Allt landar inte på en gång, bostad, arbete och drogproblem, de kommer stöta på motstånd hela tiden. Vi får ofta en bra relation med killarna Vi är lika mycket socialarbetare som poliser, han är kritisk till hur dåligt pålästa vissa handläggare ute på kommunerna är vad beträffar det här klientelet.

– Det går inte att sitta vid ett skrivbord och prata med de här killarna i telefon. Man måste vara närvarande och hjälpa till på plats. Exempelvis när de ska flytta och behöver skjuts någonstans.

Det gäller att skapa förtroende, annars blir det här omöjligt.

Det integrerade arbetet måste bli mycket bättre – även kriminalvården och socialtjänsten har kunskapsbrister om hur dessa killar fungerar. Socialtjänstens utredningar tar alldeles för lång tid. De som väljer att hoppa av gänget måste snabbt få hjälp – snabba beslut är en förutsättning för att vi ska lyckas flytta en avhoppare till ett säkert ställe.

Text: Christer Renlid

Foto: Joakim Berndes

KORSORDET

Koppla av en stund med korsordet och du har chansen att vinna frimärken och ett gratis medlemskap i KRIS.

Vinstplan:

- 1:a pris - 3 kartor - 30 st frimärken
 2:a pris - 2 kartor - 20 st frimärken
 3:e pris - 1 karta - 10st frimärken
 Det tre (3) första rätta dragna vinnarna vinner enligt prisplanen ovan.
 Tävlingen gäller endast för de som är placerade på någon av Sveriges anstalter, häkten eller SIS-institutioner.

Ditt svar behöver vi senast den:

2:a februari 2018.

Svaret ska skickas till:

KRIS Riksförbund
 Gröndalsvägen 194
 117 69 Stockholm

**Skicka in senast
 2:a februari
 2018**

Förra numrets lösning

FINNS I GÖTEBORGS FÄRG	S	NÅGOT FÖR SOLIST	BRÖDERNA I SÖDER	D																
S	P	A	D	E	R															
SITTER FAST I TULLEN PESS	Å	R	A	N	AMERIKANSK MINIBUSS															
U	R	I	N	V																
SKARPSLIPADE	V	A	S	S	A															
VANLIG OCH VIKTIG VERT	A	STIBUT GÖR RÖVARBAND	K	O	N															
NÄRA I TIDEN	G	R	A	M	PARTAJ BETYDELSELOST ADVERB	K														
S	N	A	R	J	A	M	A	R	TROR HINDU PÅ	VISAR DAGSINFORMATION	A	SKRIFTLIGT MEDDELANDE	KAN OTURSAM CHAFFÖRBÅKA UT FÖR							
ENTAL	S	I	N	G	U	L	A	R	TROR HINDU PÅ	ISÅKAN GLÄMPLIGT TILFALLE	L	A	SLÅ OCH SMISKA	P						
E	L	D	A	R	A	R	M	T	KAN FUSK LEDA TILL	RYSKT SKOGSOMRÅDE	T	A	I	G	A					
LYSER UPP VISS VÄRNATT	I	GER HÖGA PERSONER	DEN ANDRA KVINNAN NY TANKE	Ä	L	S	K	A	R	I	N	N	A	N						
ENFALDEA	N	A	I	V	A	TILLLAGNING	B	I	D	A	BAK OCH FRAM, UT OCH IN ELLER UPP OCH NER									
L	J	U	D	E	F	F	E	K	T	FÄRG HOS TURKOS	C	Y	A	N						
TILLTAL TILL KUNSLIGHET	E	D	E	R	S	VASSBON HAR GETT NAMN ÄT PLOMMON	R	Ö	FATMATERIAL FÄR ETT HELVETE	E	K	BRÄ BETYGG GIGA	V	G						
BLIR SVÄRT SKADAD	LEVER PÅ ANDRAS BEKOSTNAD	I	HJÄLPORGANISATION	MARSKAL SKA MAN HA RÅG I	K	E	P	S	VARMER HALLS KLASSISK BIL	A	M	I	BETA AV EN BIT							
O	P	E	R	E	R	A	D	Y	M	N	I	G	T							
FÖRÄNDRING FÖRE MÅTESTAT	A	N	K	N	Y	T	N	I	N	G	ÄRER STOCKHOLMSBOMED	L	MIRAKEL	U						
E	R	S	MELLAN STOLPAR	G	R	I	N	D	LISTIG SKA KVARN	S	L	U	G							
SKA MAN GE PÅ TAL	A	SYSSLA FÖR BONDVICORA	Ä	G	G	I	N	S	A	M	L	I	N	G						
BÄRMHÄTTETS BRÖDER	S	V	TVÄTTA KREATUR	R	E	N	G	Ö	R	A	PROGRAMSERIE GÄR DET ACCEPTABLA	A	D	A						
D	I	A	K	O	N	BETSAMMA SOM KOLONN ELLER PILASTER	P	E	L	A	R	E	LIFES KORSDORD							
BILNÄRIGT UTTRYCK	T	R	O	P	Å	T	A	N	D	R	A...									

Svenska kyrkan
 FÄRINGSÖ FÖRSAMLING

Anders Helgesson
 Hedemora

Ekab Finans AB
 Uppsala

Granzov AB
 Enköping

Johannisberg Ungdomshem
 Kalix

Sufraco-Savon De Marsielle AB
 Åhus

Sundsvalls församling
 Sundsvall

Svenska kyrkan
 BRÄNNKYRKA FÖRSAMLING

RELITA

										F.D. FRANSK KOLONI		FÖR PEDIKYR SMYCKAT		PLATS FÖR ÅTERHÄMTNING													
										ÄR PERSONLIG BLÄTT																	
										ANSES GRISEN VARA																	
										DRABBAR OFTA JAPAN																	
										SKOJA MED ORD DRYCK SLENTRIAN				KÄRRVÄXT INTE SÅ ANVÄNDBARA													
														ÖK													
										FÄR MULDRIVARE SE UPP FÖR		SKYMTAR I MUNGIPAN		MINERAL SOM ÄR NÄSTAN HELT GENOMSKINLIGT		FÖR GALÄRSLAV		SYREFATTIG		EN DUKTIG FINNS		FÄRG FÖR FLICKEBARN		BLIR FÖRÄLDER LÄTT		KAN SVARA PÅ FRÅGAN: VILKEN?	
										KAN VARA UPPSATT		EN LEVDE ENSAM VID EN SJÖ I OPERAKÄLLAREN		KASINOSTAD I NEVADA		AVSLUTADE		ÖVERJÄST ÖL		KÄNNES FÄNGELSEHÅLA							
										VECKOMAGASIN LÄRAN OM KROPPAR				KÖRARE		HAR NOG DRABANT		RÄTTSLIGA								NOG VAD VILL VILL HITTA	
										FOLKLIVSFORSKARE				LÄR UT GRÄNSER		SOM ETT PALATS		STJÄRNA CEYLON-SPECIALITÉ				HÄNDA BLODSUGARE				HAR MÅNGA RINGAR	
FLIT ELLER BULT				NYCKLAR BE-NÄDNING				FRÄN BIL								HÄNGER TÖRSTIG PÅ											
FRÅGA OM LOV		MUNDEL						INTE HA MYCKET TILL ÖVERS FÖR		TRÄD TROR EN DEL PÅ		FIRMATYP															
VÄSTER OM TOGO		BRUKAR FÖRVÅNAD		SPRÅK I NYA ZEELAND		MJUK		KVÅKARE REGNSKYDD						ROVA MORALISKT FEL													
FARA FÖR BADANDE				STARTNUMMER TRUMPEN				SOM SNÖ		KAN MAN GÅ KLOK		I STRID MED		SÅDANT SKA IN HÄR													
GÖRA EN HELHET AV SMÅTT								ÄR TARTARBIFF				KNÄDEL KATT															
										ANDLIG BLOMMA																	
DRABBADE KRONAN HÖSTEN 1992								Luffes korsord .se		UTAN NÅGON ORDNING																	

LEYLA blev nominerad till Ifs Säkerhetsnål

UNGA ELDSJÄLAR GÖR SKILLNAD

Stipendiet Ifs Säkerhetsnål på 50 000 kr delas ut en gång per år till en ung person som arbetar för att stötta andra unga i utsatta positioner. Fyra unga eldsjälar nomineras varje år och stipendiet har delats ut sedan 2007.

Nomineringen gällande Leyla löd:

Leyla Tatlicioglu, är 28 år, Halmstad. Sedan flera år tillbaka är Leyla starkt engagerad i Unga KRIS Halmstad, som arbetar förebyggande för att minska utanförskap och våld i stadens mest utsatta områden. Hon var delaktig i uppstarten av Unga KRIS Power, ett arbetsmarknadsprojekt som riktar sig till utsatta ungdomar och unga vuxna upp som saknar sysselsättning och vill förändra sitt liv. Leyla har även lagt mycket tid på att hjälpa tjejer vars liv på något sätt påverkas av kriminalitet och missbruk **||**

Leyla ler stort när hon får nomineringen uppläst för sig under en lunch mitt i Visby under Almedalsveckan. Hennes leende återkommer under hela intervjun för hon är en person med sprudlande energi som märks mitt i det politiska vimlet som pågår i Visby.

Hon är en engagerad tjej i Unga KRIS Halmstad som ställer upp långt utöver vad som står i hennes arbetsbeskrivning. Unga KRIS Halmstad fick en liten kontorslokal i Andersberg och började enbart att arbeta med att visa att de fanns på plats. Efter ett tag såg de att deras närvaro lockade många nyfikna ungdomar och allt eftersom deras arbete fortsatte växte de ur den. Då fler och fler började hänga med Leyla och de andra i Unga KRIS Halmstad fick de ta över större delar i samma byggnad. Leyla började med danskurser på kvällarna för tjejerna och snabbt hade de full verksamhet i Andersberg med många som uppskattade deras arbete.

Leyla har alltid engagerat sig för tjejer som varit utsatta eller lever

i dysfunktionella familjer eller förhållanden. Varför det blivit så vet hon inte, men hon säger vid flera tillfällen att hon vill göra en skillnad och hjälpa andra som samhället kanske inte ser.

Vid frågan om vad som hände när If ringde och berättade att hon var en av fyra nominerade skrattar hon och säger att hon förstod inte att det var hon som fått nomineringen utan hon trodde att det var Unga KRIS. När hon senare förstod att detta var en personlig nominering började hon misstänka kollegor som hade skämtat och hittat på något. Det är högt i tak på föreningen och många gånger är det bus och lek för att väga upp den tunga uppgiften att stödja ungdomar på glid. Leyla ringde sin chef Robert och skrattade i telefonen och frågade vad som egentligen hade hänt. Robert (som sitter med under lunchen i Almedalen) förklarade för henne att det är klart att det är personligt och att han var väldigt glad att If såg hennes enorma engagemang i Andersberg.

Leylas arbetskollaborer som sitter med runt bordet från Unga KRIS Power projektet lyfter fram Leylas fantastiska arbete varvid hon rodnar och slår i från sig orden.

Leyla är en tjej med skinn på näsan men med en otroligt varm insida som jobbar hårt för att alla ska synas. Det är ibland lättare sagt än gjort, där många hamnar i skymundan i de utsatta bostadsområdena där kommunen slutat engagera sig.

Leyla fick inte stipendiet denna gång, men att bli nominerad är en utmärkelse i sig. Leylas hårda arbete uppmärksammades och det är viktigt för både henne och andra eldsjälar som arbetar i utsatta områden. Dessa no-go-zoner som så ofta omskrivs negativt av massmedia. Istället borde löpsedlarna prydas av personer som Leyla Tatlicioglu.

Grattis säger vi till Madeleine Beermann, 22 år från Jönköping som vann If:s säkerhetsnål detta år.

Text och foto: Joakim Berndes

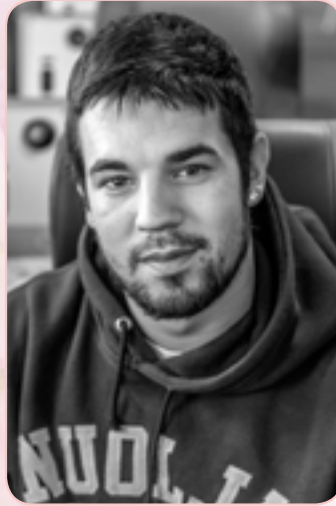
Vila i frid Ramón och Emil

Vår hjärtan gråter efter att informationen om att ytterligare två fina människor och medlemmar i KRIS har gått bort. Våra våra tankar går till deras anhöriga.

Var rädda om er och varandra!

Ramón
* 4 april 1989
† 20 oktober 2017

Emil Argus-Hennix
* 10 november 1989
† 14 november 2017

ANNONS

Vårt hjärta slår för
allas lika värde!

STÖD KRIS

HEDERLIGHET **DROGFRIHET**

Vårt mål är att hjälpa och stödja människor ut ur ett liv fyllt av missbruk och kriminalitet in i en hederlig och drogfri gemenskap. En gemenskap där det finns en stark kamratskap och en solidarisk förening som alltid ställer upp.

För att nå dessa gör vi nästan 2000 besök på anstalter och häkten runt om i landet. Det är där inne som många bestämmer sig för att göra en livsförändring, och med vår hjälp har de mycket större chans att klara av den resan tillbaka in i samhället.

Hjälp oss i vårt arbete

Plusgiro: 90 05 53-9

Bankgiro: 900-55 39

Swish: 123 900 55 39

Märk inbetalningen med ditt namn och "Jag stödjer KRIS"

Tack för ditt stöd!

www.stodkris.se

info@stodkris.se

08-642 00 06

**SVENSK
INSAMLINGS
KONTROLL**

KRIS FYLLDE 20 ÅR – DROTTNING SILVIA I KÄNSLOSAMT TAL

Kriminellas Revansch I Samhället firade 20 års jubileum med 200 gäster på Nalen i Stockholm. Det blev en bejublad tillställning med kunglig närvaro. Drottning Silvia steg oannonserat upp på scenen och höll ett känslösamt tal till födelsedagsbarnet. Hon hyllade KRIS för arbetet att motverka droger och kriminalitet.
- Tack för att ni finns, sa drottning Silvia.

Drottningen berättade känslosamt om sitt starkaste minne med KRIS, Det var en resa till Litauen för några år sedan. Drottningen besökte wrt fängelse tillsammans med representanter från KRIS.

– Jag fick möjligheten att besöka en livstidsfånge. Han berättade hur KRIS hjälpt honom att lära sig svenska inne på anstalten. Han frågade mig om vi kunde läsa fader vår tillsammans, vilket vi gjorde. Jag hoppas det går bra för honom nu, sa rottningen.

Kungahuset är hedersmedlemmar

Christer kramade om drottningen efter hennes hyllningstal. Han var tagen av stundens allvar och hade svårt att hålla tårarna tillbaka.

Det blev en finstämd kväll på Nalen och det ena hyllningstalet efter det andra avlöste varandra. Det var många som ville tacka KRIS för arbetet. Den före detta justitieministern Beatrice Ask (M) var en av gästerna.

– KRIS röst är viktig. Det finns så mycket erfarenhet i föreningen och när bra på att ställa krav, sa hon

Nano stod för underhållningen

Sångaren Nano dömdes till fängelse vid 18 års ålder och igen när han var

21. Samtidigt fick han veta att hans flickvän var gravid. Då bestämde han sig då för att satsa på familjen och återuppta sina musikdrömmar.

– Jag är från Botkyrka, Tumba, min mamma är Åländska, min pappa Palestinier, det var rätt stökigt hemma, funkade inte riktigt.

Pappa var spelberoende och hade mycket att ta tag i. En av mina bröder började internatskola när han var sju, de andra tre syskonen hamnade på olika fosterhem, någon drog till London och jag bodde hemma tills jag var tolv. Sedan gick det inte längre.

Det var mest slavarbete eller att familjerna ville ha cash för att ha mig, men när jag hamnade på Gotland var det hos en familj med mycket kärlek. Mamma kom och hälsade på mig ofta, första gången hade hon med sig en synt.

Det fanns inte så mycket att göra där i Klintehamn och jag, som hade uppträtt i ettan med en Michael Jackson-låt och fått känna på hur det var att bli sedd, fick värsta kicken av det, började spela mycket på synten, berättar han och lyser upp.

Nano spelade två låtar under jubileet.

Hasse Aro var konferencier under jubileet

– Det var en självklarhet att ställa upp när KRIS frågade mig. Jag har bara positiva saker säga om KRIS.

Det var inte många som trodde på KRIS från början

Både tjänstemän och politiker var samlade och samtliga hade bara bra saker säga om KRIS 20 åriga historia.

Det som enligt kritikerna bara skulle bli en dagslända, har nu varat i 20 år.

Konceptet har varit enkelt och lättbegripligt. Total drogfrihet och hederlighet är grundförutsättningarna.

Organisationen har aldrig gett vika för kraven på alla som vill vara delaktiga i föreningen. Det har skapat respekt hos beslutsfattare och personer som vill lämna kriminalitet och droger bakom sig.

– Det finns en trygghet i att alla är drogfria inom KRIS, sa en av festdeltagarna.

Besparingar för samhället på 2,1 miljarder kronor

Enligt Allmänna arvsfonden har enbart Unga KRIS arbete inneburit besparingar för samhället på 2,1 miljarder kronor genom att hjälpa unga bort från droger och kriminalitet och i stället bli hederliga samhällsmedborgare som betalar skatt.

Efter fotograferingen vid entren så visades H.M Drottning Silvia runt i utställningen innan hon tog plats framför scenen.

KRIS olika föreningar gör cirka 1500 anstaltsbesök per år. Det är många som vill lämna kriminaliteten bakom sig.

KRIS har även specialiserat sig på att ta hand om avhoppare från olika kriminella gäng. Ett samarbete som utvecklas med polisens avhopparverksamhet.

KRIS målsättning är att stötta och hjälpa så många människor som möjligt som vill göra en förändring i sin liv. Att vara med och skapa debatt som opinionsbildare är också en viktig del i arbetet.

KRIS är en kamratförening i grund och botten

Christer Karlsson grundade organisationen den 23 oktober 1997 tillsammans med tio vänner som tröttnat på att åka in och ut i fängelse, droga sig och begå nya brott.

– Jag var nog ingen bra tjyv egentligen. Har åkt fast 54 gånger och suttit inne över 30 år. Men det är inte mig ni ska tacka – utan er själva för att det gått bra och ni har gjort jobbet att bli drogfria och hederliga, sade han och såg nöjd ut.

Christer Karlsson berättar gärna hur föreningen kom till och som varit syftet med verksamheten.

30 år på olika fängelser

– I över trettio år har jag suttit på fängelser och andra institutioner. Till slut tröttnade jag och september 1997 muckade jag för sista gången.

Idén om KRIS startade utifrån mitt eget behov; jag ville starta en organisation för sådana som jag, säger han

– Vid den tidpunkten litade jag inte på myndigheter men jag var fast besluten att förändra mitt liv. Jag tog kontakt med några andra personer i en 12 stegs-gemenskap som ville samma sak, och så startade vi KRIS. Den 23 oktober 1997 satt 11 före detta kriminella på restaurang Skohornet på Södermalm i Stockholm och skrev ner stadgar för den nybildade föreningen.

Hämtade första fången 1998

Första året hade KRIS inga egna ekonomiska resurser. Föreningen fick en minibuss och ett bensinkort av Kriminalvården för att kunna åka runt i landet och sprida sitt budskap.

Den första augusti 1998 blev en historisk dag. Då hämtades för första gången en frigiven blivande medlem direkt vid fängelset. Ett stort medieuppbåd mötte upp utanför Österåkersanstalten.

– Grundidén i verksamheten var och är att medlemmar från KRIS möter den som frigives efter ett fängelsestraff och gör en så kallad muckhämtning. Den som frigives är motiverad till förändring och då ska KRIS finnas där.

Anstaltsbesöken är fortfarande basen i vår verksamhet. Varje år gör våra medlemmar runt 2 000 fängelsebesök och det är så de flesta kommer i kontakt med KRIS, säger Karlsson.

Christer Karlsson tillsammans med Hasse Aro under inledningen.

Beatrice Ask (M), fd justitieminister och Helene Pettersson (S), justitieutskottet

Lennart Palmgren, frivårdsdirektör Kriminalvården

Jacob Fraiman, KRIS Södertälje fick berätta om hur KRIS hjälpt honom

Micke Hiljegren, Avhopparpolisen

Per Johansson, RNS - Riksförbundet narkotikafritt sambälle

Med en lånad dator i lånade lokaler började det som kom att bli ett av Sveriges mest lyckade behandlingsprojekt för kriminella. I dag hjälper organisationen ett hundratal interner varje år att komma tillbaka.

Drottningen: "Jag är väldigt glad att ni finns"

Det blev en total överraskning när drottningen steg upp på scenen och höll ett tacktal till födelsedagsbarnet. Hon hade tidigare aviserat att hon inte tänkte tala, bara medverka som gäst under festligheterna. Med anledning av hennes uppträdande på scenen väljer vi därför att publicera hennes tal i sin helhet

"Ärade publik, det var länge sedan vi sågs för första gången, Christer."

Jag har många hälsningar från kungen som naturligtvis önskar fortsatt lycka till med verksamheten.

Jag hade inte tänkt tala här i dag, men det finns foton när vi var i Litauen. När besöket var slut frågade deras justitieminister, "Har drottningen varit på ett fängelse" Nej det har jag inte, svarade jag. Men får jag följa med? Och det fick jag, men jag ville inte ha någon från pressen med.

Jag kommer ihåg de stora metallgrindarna som slår ihop, det var en speciell känsla, och många fönster med galler.

I ett fönster var det många duvor som flög in och ut, jag tyckte det var märkligt, han matade duvorna.

Då frågade min ledsagare om jag ville besöka en livstidsdömd person i hans cell. Det var tufft, jag höll andan och sedan gick jag in. Det var en liten cell och han stod längs in vid ett bord och tittade ut genom fönstret.

Jag tänkte, vad gör jag nu! Ska jag gå fram och hälsa på honom, eller vad gör jag. Jag hälsade på honom och bredvid mig hade jag två soldater, de litade inte på honom, men det gjorde jag.

Jag började prata med honom och han berättade att han arbetar på fängelset

och pengarna går till hans två döttrar. Sedan frågade jag vad han gör mer," Jo, jag lär mig mig svenska på distans" svarade han. Lär sig svenska, tänkte jag, förundrat. Då säger han, "Det finns någonting i Sverige som kallas KRIS och de har skänkt mig det."

Och så hade han en önskan till mig också. "Vill drottningen läsa fader vår tillsammans med mig på svenska" frågade han. Och det gjorde vi. Det var ett sånt minne som jag inte kommer att glömma.

Sedan fanns det en läkare från Skara som hette doktor Lindström och han har engagerat sig i ett fängelse i St. Petersburg. Men med tiden orkade han inte längre så han skrev till mig och frågade om jag kunde ta över hans verksamhet.

Vi bestämde oss att åka dit, jag fick söka tillstånd att besöka fängelset. Fängelset ligger mitt i stan och det finns 4.000 inlästa där. Där fanns många ungdomar och barn.

När jag kom dit var det tre TV-kanaler som väntade på mig. Det var nog första gången medborgarna i Ryssland fick se ett fängelse inifrån.

Där fanns ett rum med många ungdomar. Där fanns en kille som ville sjunga en sång för mig, han hade en väldigt bra röst. Han berättade att han levde på gatorna. Han berättade om längtan att få komma ut från fängelset till gatorna igen. Då tänkte jag, Var är KRIS! Då tänkte jag, KRIS behövs i andra länder också för att hjälpa ungdomar. Jag visste dock inte att han varit mördare, men jag hoppas det går bra för honom.

Nu står jag här igen, första gången var när ni fyllde tio år. Jag är väldigt glad att ni fi finns, ni har hjälpt många som haft det väldigt svårt. Tack så mycket!"

Text: Christer Renlid
Foto: Joakim Berndes

Susann Arnehed, Almänna Arvsfonden

Susann Arnehed, Almänna Arvsfonden

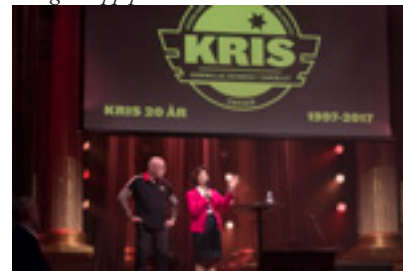
Susann Arnehed, Almänna Arvsfonden

Susann Arnehed, Almänna Arvsfonden

H.M Drottning Silvia överraskade alla när hon gick upp på scenen.

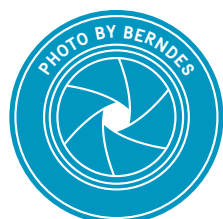

Tack H.M Drottning Silvia för ditt stöd för vår verksamhet!

TACK TILL ALLA SPONSORER SOM GJORDE DETTA MÖJLIGT!

Lantliv & Trädgård

Hotell Ulla

P&W Fastigheter
Oskarström

UBBES HÅLTAGNING AB

KRIS 20 ÅR

1997-2017

Vi stödjer KRIS drog- och brottsförebyggande arbete i samhället

ATK
Stockholm

Bakertilly Halmstad KB
Halmstad

Bernes Service
Vittsjö

Bildelen AB
Vara

Bula AB
Umeå

Döderhults församling
Oskarshamn

Eget Beväg
Näsåker

Essen Bygg AB
Sundsvall

Fotograf Oskar Lüren
Linköping

Gnesta Ventilationsmontage &
Service AB
Gnesta

Inger SMT HB
Täby

Mariestads Kommun
Mariestad

Nacka församling
Nacka

Nordens Folkhögskola Biskop-Arnö
Bålsta

Nässjö Kommun
Nässjö

PA Kompetens Lön AB
Malmö

Plinten Elektriska AB
Bromma

Sennan Buss AB
Sennan

Shesea Cargo i Falköping AB
Falköping

Sjöfors Skogsservice AB
Eriksmåla

Sjölin's Smide AB
Hudiksvall

Sjömaskiner
Västerhaninge

Svenska Teknikingenjörer
Trollhättan

Ungdomens Hus
Karlskrona

Varbergs Revisionsbyrå AB
Varberg

Västerås Stift / Linda Mandelberg
Västerås

Österman Machinery AB
Upplands Väsby

Mora Kommun

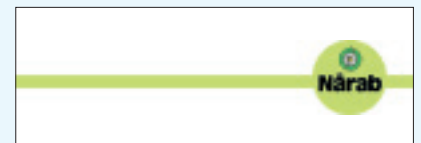
Svenska Kyrkan /
Uppsala Stift

Lindecrantz Consulting AB
0702-877838
Tystberga

Papegojkort
Huddinge

Svenska Kyrkan / Umeå -
Ålidhems församling
Umeå

Socialförvaltningen /
Kristinehamns Kommun
Kristinehamn

En plats för möten Välkommen!

Svenska kyrkan
KALMAR

SARA WOLDU

Förra året visades SVT:s dokumentärserie "Aldrig backa", som skildrar unga mödrar med missbruks- och kriminell bakgrund. Serien visade mammornas väg ur missbruk och deras kamp för att återfå en plats i samhället, nu som mammor.

I dokumentären kunde man se Sara Woldu, verksamhetsansvarig och ordförande i KRIS Stockholm men i serien var det hennes arbete med mammagruppen som skildrades.

Vägen UT träffar Sara för att prata om hennes olika roller, som verksamhetschef, kvinnlig inspiratör och motivatör men också om hennes livs viktigaste roll, den som mamma.

Mamma mot alla odds, har hon sagt om sig själv. Sara Woldu som hunnit fylla 35 år och blivit mamma till en dotter. Idag är hon drogfri, gift och lever i en trygg miljö med ett jobb som hon älskar.

Hon berättar utan omsvep om sin kriminella bana och sitt missbruk och det märks att hon är en van föreläsare.

Men det är när hennes dotter kommer på tal som hon blir rörd till tårar. Att bli mamma var tidigt en dröm för Sara men när hon firade sin trettioårsdag inläst på Färingöanstalten var det så långt ifrån mammalivet hon kunde komma.

Att fylla trettio var tufft berättar Sara, eftersom hon inte hade uppnått någonting av det hon hade föreställt sig. Hon hade tänkt plugga, skaffa ett bra jobb och hinna bli mamma vid den åldern.

I stället satt hon inläst, fullfjädrad sprutnarkoman, heroinist och kriminell. Hon berättar hur hon blev firad av de andra internerna på Färingö men efter inläsning släppte hon på masken hon burit inför de andra och då kom tårarna och den välbekanta känslan av att vara värdelös.

- Jag kände hur allt var kört, att jag aldrig skulle få chansen att bli mamma och att jag verkligen hade

sabbat allt. Min sista anhalt skulle bli en överdos på en av plattans toaletter, säger Sara och ler sorgset.

Hon hade fel, hon dog inte på en toalett och hon blev mamma, mot alla odds.

Att bli mamma har påverkat henne på alla plan. Sitt barn vill hon ge massor av kärlek, något hon inte själv upplevde under sin uppväxt.

I stället för villkorlös kärlek präglades uppväxten av många krav och skyldigheter och Sara upplevde att hon sällan dög som hon var. Även om hon inte saknade något materiellt var hemmet återhållet och hennes val kritiserades alltid.

- Min familj var dysfunktionell, berättar hon, ingen pratade nånsin om känslor utan det var alltid locket på.

Hennes pappa var nykter alkoholist. Han slutade att dricka i samband med Saras födelse så hon har inga minnen av det, det har dock hennes mycket äldre syskon.

Under uppväxten var det inte självklart att visa känslor. Att visa sig ledsen, arg eller andra starka känslotvingar möttes av motstånd och detta bidrog till att hennes självkänsla var väldigt låg. Känslan av utanförskap inom sin egen familj, där Sara alltid var eller gjorde fel gjorde att hon tvivlade på sitt eget värde.

- Min dotter är det bästa som har hänt mig. Jag har så mycket kärlek i mitt liv nu, säger Sara.

Rörd till tårar berättar hon hur hela graviditeten var ett långt lyckorus. Som nybliven mamma provocerades andra av hennes totala lycka, hon klagade varken över mjölkstockning eller utebliven sömn. När hon satte det i förhållande till att vara bostadslös och sprutnarkoman hade hon ett annat perspektiv än de andra mammorna hon träffade på BVC.

Milenas första diplom. Foto: Privat

Under den sista och värsta tiden med missbruk träffade Sara sin kärlek, Gibbe. Hon ler när hon berättar om deras första möte och hur långt ifrån det var en vanlig dejt. Istället för att gå på restaurang med levande ljus hängde de tillsammans på en skitig toalett där de injicerade heroin.

– Men trots att jag hela tiden var påverkad och avtrubbad kände jag något när jag var tillsammans med Gibbe, berättar Sara. Till och med det där förälskelsepirret i magen, som jag inte känt på flera år och trott var borta för alltid, skrattar hon.

Deras relation ute i det fria blev dock inte långvarig, de åkte båda in på varsitt håll och satt inlåsta under 1,5 år.

Under den tiden knöts viktiga och drogfria band mellan dem. De träffas inte en enda gång men de skrev till varandra dagligen och för första gången kände Sara sig redo att satsa på kärleken. Men hon tänkte inte göra slut med drogerna.

– Gibbe ville att vi skulle söka behandling ihop och försöka börja ett nytt liv ihop, men jag tyckte vi kunde knarka en sista sommar. I själva verket var jag livrädd att han inte skulle älska den jag var utan drogerna säger hon och skakar på huvudet.

Sara fick som hon ville, de fortsatte knarka och eftersom hon hade blivit av med sin lägenhet sov de i trappuppgångar och portar.

Men det blev inte en hel

knarksommar. Den 5 juni fattade de ett gemensamt beslut att lägga in sig för avgiftning. Deras villkor var dock att de skulle få åka på en parbehandling.

– Vi hade tur, för ingen av oss hade annars förmodligen inte överlevt den sista sommaren, säger Sara allvarligt. Vi hade tur att våra båda socialkontor och handläggare samarbetade, trots att vi tillhörde olika distrikt.

Hennes låga självkänsla har gått som en röd tråd, först genom hennes uppväxt och sedan missbruket.

När Sara först kom i kontakt med alkohol hade hon inga gränser och vid tredje gången hon drack åkte hon in för att magpumpas.

Det avskräckte inte, utan hon fortsatte och kom snart i kontakt med droger.

Hon knarkade som ett fullfjädrat partyproffs vid Stureplan sju dagar i veckan när hon var strax över tjugo. Hennes partyknarkande kompisar lät det stanna där medan Sara fortsatte helhjärtat in i missbruket.

När hon en dag såg sig själv i spegeln var hon inte längre på de balla krogarna utan sköt heroin på en smutsig toalett.

– Mina tidigare partykompisar ville inte ha kontakt med mig då jag blev en smutsig pundare liksom, men jag rättfärdigade mitt missbruk med att tänka ”vaddå, jag är en narkoman det är klart jag knarkar”, säger Sara och skakar på huvudet åt minnena av sitt gamla jag.

Hennes första kontakt med KRIS hade varit flera år tidigare när hon suttit inne. Då var hon inte redo att ta in vad föreningen kunde innebära för henne utan hon tyckte det var kul att gå dit och fika och snacka lite skit med de som gjorde anstaltsbesök.

– Det jag gillade med KRIS var att de inte var dömande eller sa åt mig vad jag skulle eller borde göra, säger hon. De sa i stället ”hör av dig till oss när du är redo så kan vi hjälpa dig.” Jag kommer ihåg att jag var van vid att alla försökte säga åt mig vad jag

Milena, mammas lilla prinsessa. Foto: Privat

"Min vision är att alla barn ska få växa upp kärleksfullt, tryggt i en drogfri miljö"

skulle göra så jag tyckte det var skönt att KRIS inte dömde mig.

Efter avslutad behandling fick Sara och Gibbe en träningslägenhet och hon behövde ordna en praktikplats. Sara berättar hur hon drog sig till minnes att "de där i KRIS, de har ju schyssta liv" så hon kontaktade KRIS Stockholm.

– Att det fanns människor på KRIS som jag kunde identifiera mig med var jätteviktigt, säger Sara. Många gånger sitter man med polisen och socialtjänsten och känner att det är ingen som förstår. Men på KRIS insåg jag att de andra förstår verkligen och har gjort samma resa som jag och ändå lyckats skaffa sig bra liv.

På KRIS fick Sara hjälp och stött-

ning att skaffa bankdosa, ta kontakt med banken (där hon inte var betrodd längre på grund av tidigare bedrägerier) för att skaffa bankkort, ordna mailkonto, telefonabonnemang med mera.

– Alla de grejerna gör man med sånt jäkla motstånd, och vid minsta motgång vill man typ ge upp, säger Sara. Där var KRIS ett fantastiskt stöd, det var så schysst att ha människor runt sig som själva hade gått igenom det där och kunde lotsa en framåt.

Förutom att KRIS stöttade med de praktiska sakerna beskriver Sara hur skönt det var att komma till lokalen de dagar det var extra svårt med beroendet. Kunna erkänna att hon var drogsugen utan att hon ansågs vara knäpp.

Hon har blivit kvar i föreningen

och är numera en av KRIS kvinnliga talespersoner.

Det är en ganska mansdominerad miljö bland missbrukare och kriminella, åtminstone är det de som oftast syns, så Sara är väldigt stolt över att KRIS Stockholm just nu har fler kvinnliga än manliga aktiva medlemmar.

Sara berättar hur det tidigt i hennes drogfrihet blev viktigt att göra rätt saker, som en slags återbetalning för det hon tidigare kostat samhället.

– Det ser jag nu idag, att fixar du inte de här bitarna, som att göra sig skuldfri exempelvis kommer du inte tillbaka in i samhället på riktigt.

För att klara av sin första period som drogfri hade hon flera strategier. En av dem var att helt undvika att

besöka platser hon tidigare varit på dagligen. Plattan besökte hon inte på flera år och terapeuterna hjälpte till att göra en tillfrisknandeplan. Den gav henne verktyg att hålla emot de dagar suget var extra stort och hon ville söka sig till gamla områden där hon missbrukat.

Mammagruppen på KRIS Stockholm träffas fortfarande och det är Sara som är ansvarig för gruppens arbete.

Hon beskriver hur arbetet med mammagruppen kan vara jättetufft, då hon ibland står vid sidan av en person som väljer helt fel. Hennes egen möjlighet att reflektera och bearbeta har blivit viktigare i arbetet med mammagruppen.

– I andra fall kan jag hålla mig professionell men är det barn inblandade så har jag alltid blivit personligt engagerad, berättar Sara.

– Min vision är att alla barn ska få växa upp kärleksfullt, tryggt i en drogfri miljö. När man sitter bredvid och har lösningen på hur mamman ska göra för att kunna vara en bra mamma och hon inte gör det, det är jättefrustrerande.

För Sara är det viktigaste att ge sin dotter självkänsla och vetskapen att duga precis som man är.

– Att hon inte blir bekräftad för det hon gör och presterar utan den hon är och att alla människor är lika mycket värda, säger Sara. Jag försöker ge henne gränslöst med kärlek, fortsätter hon, men det innebär inte att hon växer upp utan gränser.

Sara har arbetat mycket med sin uppväxt och tankar och känslor knutet till den. Det har blivit särskilt viktigt sedan hon själv blev mamma att bryta med de sociala mönstren hon har med sig.

Relationen med hennes mamma är bättre än den någonsin har varit och det är Sara tacksam för men även om relationen är bättre än den varit så är de väldigt olika, berättar hon.

– Jag har jobbat så pass mycket med mig själv och står upp för min person och mina mindre lyckade val så jag behöver inga fasader längre. Där skiljer vi oss åt markant. Jag har tillfrisknat och gjort en förändring men de andra i min familj är kvar i det där och det gör att jag ändå håller en viss distans, säger Sara.

Hon försöker att vara ärlig mot sin dotter i den mån det går, men pratar om sin problematik så att en treäring ska förstå.

– Jag brukar säga att mamma har en sjukdom och så länge jag går på mina möten håller jag mig frisk.

– Självklart kommer min dotter fråga om min bakgrund när hon blir äldre och jag kommer absolut att svara så ärligt jag kan utan att ge henne de värsta detaljerna. Jag kommer berätta varför mitt liv blev som det blev, den dagen hon kommer med konkreta frågor kring missbruket.

– Absolut inget hysh-hysh kring hennes pappas och min bakgrund, hon kommer ju kunna läsa om oss på nätet, det är ju bara att Googla, säger hon och skrattar.

När Sara pratar om framtiden kan hon inte låta bli att le.

– Jag har så många drömmar, som både innefattar min familj och att fortsätta hjälpa människor ur missbruk och beroenden. Men just nu har jag allt jag kan önska mig, på alla sätt, avslutar hon.

Text: Mia Berndes

Foto: Joakim Berndes

Familjen Woldu är ute på föreläsningar, seminarier och konferenser runt om i landet. Det är ett viktigt arbete för Sara och Gibbe. Foto: Privat

KRIS Stockholm har arbetat fram en mycket bra och utvecklad kvinnogrupsverksamhet. Mellan 2013-2016 hade vi ett projekt i samarbete med Allmänna Arvsfonden som hette Stärkt Föräldraskap. Projektet gick ut på att stötta unga mammor med missbruk och/eller kriminalitetsproblem. Idag har det blivit ett självklart inslag i vår verksamhet.

Under tiden i Stärkt föräldraskap startade vi en mammagrupp som följdes av filmaren Åsa Blanck från SVT. Hon var med oss under två års tid och det resulterade i dokumentärserien Aldrig backa i tre delar med premiär våren 2017. Serien blev en succé och används i utbildningssyfte på vissa behandlingshem.

KRIS Stockholms erbjuder mamma/kvinnoträffar varannan fredag i vår föreningslokal med bland annat

- Studiecirklar som KRIS Basic, Bättre Framtid och Självkänslanu med Mia Törnblom som stärker ens drogfrihet, hederlighet och självkänsla.
- Aktiviteter för mammor och barn till Skansen, Fjärilshuset, Gröna Lund.
- Enskilda stödsamtal.
- Gruppverksamhet som grundar sig i 12-stegsfilosofin.
- Stöd i kontakt med myndigheter.
- Motiverande behandlingssuppgifter, till exempel konsekvenslista.
- Firanden vid olika högtider så som jul, nyår, påsk, midsommar.

För mer information kontakta KRIS Stockholm på 08-720 21 15 eller e-post till: stockholm@kris.a.se

SVIK INTE DAWIT

Dawit Isaak är en svensk journalist som sitter fängslad i en cell på tre kvadratmeter i Asmara, Eritrea. Dawit Isaak sitter där enbart för att ha bedrivit journalistik. Utan att ha beviljats rättegång har han nu suttit fängslad sedan 23 september 2001.

Vi kräver, som företrädare för över 500 tidskrifter, att Sveriges regering tar krafttag för att få den svenske medborgaren Dawit Isaak fri. Vill du stödja kampanjen för Dawit Isaaks frigivning?

**Besök www.freedawit.com
#freedawit #sittmeddawit**

Sveriges Tidskrifter och Föreningen för Sveriges kulturtidskrifter.

Vi stödjer KRIS drog- och brottsförebyggande arbete i samhället

Basta Ragnhildsborg AB
08-550 389 81
Södertälje

Bredängs Camping
Stockholm
08-97 70 71
www.bredangcamping.se
Skärholmen

Movant AB
www.movant.se
Kålleröd

ROCKESHOLM 12 steg till livskvalitet
Rockesholm Behandling & Utbildning
www.rockesholm.com

 ORICA

Hjälmares
folkhögskola

Statens
institutions
styrelse SiS
Ungdomshem Ljungskog

TÄBY

PLIVITRADE

Jourhavande
PRÄST

AKUT SAMTALS- OCH KRISSTÖD

TELEFON 112

CHATT

DIGITALT BREV

www.svenskakyrkan.se/
jourhavandeprest

Svenska kyrkan

AB Peter Westöö

Borlänge Kommun /
Missbruksenheten

E F Ekonomikonsult

IKEA IT AB

Mora församling

Perstorps Kommun

Sju Advokater KB

Vemdalsfastigheter AB

Vill du också stödja vår verksamhet?
Kontakta annonsavdelningen på tel: 0587-17 00 00

Aktiebolaget Systemstöd
Sverige
Kista

Behandlingshemmet
Rällsögården
Kopparberg

Brand Teater AB
Sigtuna

Bullmarks Isoleringsservice
Umeå

Ekerö Kommun
Ekerö

Ekonomihuset
Boden

Fastighetsägarna Stockholm
Stockholm

Finspångs församling
Finspång

Grums Kommun /
Kultur & Fritid
Grums

Hedemora Kommun
Hedemora

Kristianstads Kommun
Kristianstad

Mälardalens Försäljning &
Rör AB
Västerås

Rolf Eriksson Lastvagnar
Borlänge

Skellefteå Kommun
Skellefteå

Sundbo Ungdomshem
Fagersta

Sveningson Mark &
Anläggning AB
Jönköping

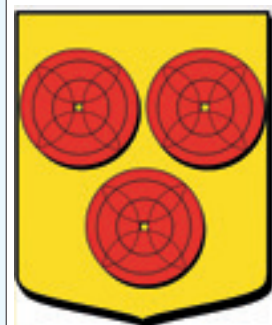
Svenska Kyrkan /
Kävsjö Kyrkliga Samfällighet
Hillerstorp

Torvalla Bil i Haninge AB
Haninge

Svenska kyrkan

BOO FÖRSAMLING

ORSA KOMMUN

Hem & Hyra

Holistic

P&W Fastigheter
Oskarström

SVERIGE MOT NARKOTIKA 2017

Det var full uppslutning när "Sverige mot narkotika" arrangerade konferens i Eskilstuna. En av talarna var drottning Silvia som personligen är engagerad i narkotikafrågan.

– Vi måste motarbeta drogerna med största kraft, var budskapet från drottningen.

Konferensen samlade representanter från myndigheter, frivilligorganisationer och andra som arbetar aktivt för ett narkotikafritt samhälle. Drottningen är en av många personer som aktivt tagit ställning och kämpar för att minska narkotikan i vårt land. Förra året förlorade närmare 900 människor livet på grund av missbruk. Det råder dock delade meningar, hur narkotikamissbruket ska bekämpas. Men drottningen betonade ändå betydelsen av konferensen.

– Narkotikan skapar misär och det är oftast barn och unga som drabbats hårdast. De tappar tilltron till vuxna. Den här konferensen är exempel på hur viktig samverkan är, sa drottningen i sitt tal.

– Absolut viktigast för mig är det förebyggande arbetet som vi kan

göra tillsammans för barn och unga. Drogprevention måste vara så mycket mer än bara information. Det behövs långsiktiga visioner och engagerade vuxna för att kunna stärka och hjälpa barn och unga att välja en hälsosam livsstil, fortsatte drottningen.

Arbetar aktivt mot droger

– Det var därför jag startade organisationen Mentor för drygt 20 år sedan. Mentors uppdrag är att förhindra drogmissbruk bland barn och ungdomar samt främja deras hälsa och välbefinnande. Våra program består av mentorskap – vilket innebär att vi bistår med omtänksamma vuxna som engagerar sig i unga människor och hjälper dem att navigera genom svårigheterna och utmaningarna med att växa upp. Jag

ser hur Mentors program ger långvarig positiv effekt.

Tillsammans skydda unga

Drottningen pratade engagerat om vikten av att skydda barn mot drogerna. Drottningens tal uppskattades även av Sörmlands landshövding Liselott Hagberg som också medverkade på konferensen.

– Det är fantastiskt att hon är här. Hon är en bra förebild som vågar ta ställning och inte ställa sig vid sidan om, sa Hagberg.

Konferensen visar på enighet i narkotikafrågan

Konferensen pågick i två dagar och arrangeras av Eskilstuna kommun i samarbete med bland andra organisationen ECAD, (European cities

against drugs) och KRIS (Kriminal-
las Revansch I Samhället). Kom-
munalrådet Jimmy Jansson (S) var
mycket nöjd med att Eskilstuna
fått uppdraget att arrangera evene-
manget.

– Det är bra för besöksnäringen,
men framför allt för att vi har en
problematik med narkotika precis
som i övriga landet, sa Jansson.

Åke Setreus som är ordförande
för organisationskommittén ”Sve-
rige mot narkotika” anser det var en
lyckad konferens.

– Konferensen visar att vi står ena-
de för en restriktiv narkotikapolitik.
Det är fantastiskt bra att drottningen
deltar och visar uppskattning för vårt
arbete, säger Setreus.

Professor Bertha Madras drar paralleller till USA

Under onsdagen fick deltagarna
lyssna till den amerikanska professorn
Bertha Madras från Harvard Medical
School. Hon pratade om hur ökade
utskrivningar av olika smärtstillande
läkemedel, så kallade opioider, kan få
stora konsekvenser.

I USA har man sett att det bidrar
till ökat missbruk av läkemedel, men
i förlängningen även tyngre substan-
ser som heroin.

Madras höjde också ett varningens
finger för medikaliseringen av vissa
preparat, som marijuana för smärt-
stillande ändamål.

– Nästa steg är legalisering. Även
om man har kontroller finns alltför
starka krafter i samhället som vet att
man kan tjäna pengar på människors
missbruk, sa Bertha Madras.

Tullen har beslagtagit 36 kilo heroin – bara i år

Rikspolischefen Dan Eliasson och
Therese Mattsson, generaldirektör
för Tullverket, var också på plats för
att prata om hur deras respektive
myndigheter arbetar mot narkotika.

– Varje dag kommer det uppemot
200 000 brev och paket till Sverige.
Med 2 000 anställda hinner vi inte

kontrollera alla, konstaterade Therese
Mattsson.

Ändå har Tullverket gjort betydligt
fler beslag hittills i år jämfört med
2016, enligt Mattsson. Till exempel
har tullpersonalen beslagtagit 36 kilo
heroin i år, förra året fick man tag i
tre kilo på hela året.

Polisen gör mycket, men otillräckligt

Dan Eliasson tog bland annat upp
problemen i de mest utsatta om-
rådena. Han menar att polisen gör
mycket för att komma tillrätta med
problemen – men det räcker inte.

– Vi pendlar inte rätt helt enkelt.
Vi gör allt vi kan, men vi måste göra
mer.

Eliasson tar upp svårigheterna
med den nya polisorganisationen.
Han berättar om svårigheterna att få
alla att jobba åt samma håll.

Rikspolischefens tal var i stort
sett en upprepning på det han sagt i
media den senaste tiden. Inget nytt
under solen – och polisens problem
fortsätter alltjämt.

Dubbelbestraffning – kvinnor och missbruk

Sara Woldu från KRIS Stockholm,
känd från SVT-dokumentären Aldrig
backa ansåg att det finns ett stort
mörkertal bland unga tjejer som
missbrukar. Vi måste bli bättre på att

fånga upp dem. Sara tog även upp
vikten av drogfria behandlingar.

– I dag erbjuds de flesta unga
tjejer läkemedelsbehandling i stället
för traditionella behandlingar vilket
är bekymmersamt. Alla borde ha rätt
till en drogfri behandling, sa hon.
Sara talade även tillsammans med sin
man Germay Woldu om betydelsen
av 12-steps rörelsen, samt den nytta
ideella organisationer utgör när per-
soner ska tillfriskna från missbruk.

Text: Christer Renlid

Foto: Joakim Berndes

ECAD Sverige anordnar årligen
konferensen Sverige mot Narko-
tika. Konferensen är en mani-
festation mot narkotika och en
träffpunkt för alla som är engage-
rade i narkotikafrågan.

Kommunanställda inom drog-
och brottsförebyggande arbete,
vård och behandling, anställda
inom rättsväsendet, representanter
från frivilligörelserna och den
breda allmänheten är välkomna
att delta.

VÄLKOMMEN TILL KRIS

Kriminellas Revansch I Samhället tycker att det är viktigt att informera kriminella om rätten att frigges med möjlighet att få ”revansch i samhället”. Denna information sker främst genom att KRIS besöker anstalter och häkten samt genom tidningen Vägen UT.

KRIS erbjuder kriminella och/eller drogmissbrukare som har tröttnat på att leva kriminellt och vill byta livsstil - en frizon

under den första tiden efter muck. Vägen UT distribueras till samtliga fängelser och häkten i Sverige, i tidskriften informerar vi om att KRIS finns och att vi tillsammans kan jobba för att just du också ska kunna sluta upp i våra led.

Här nedan följer den manual som du som tröttnat på skiten kan följa om du vill arbeta för att tillsammans med KRIS hjälpa dig själv och senare andra som är i samma situation som du nu befinner dig i.

1 Ta kontakt med din lokala KRIS förening, när som helst under din verkställighet. Men helst innan du frigges, KRIS vill gärna kunna få möjlighet att besöka dig vid några tillfällen. Detta för att hinna lära känna dig och för att kunna hjälpa just dig att planera inför din frigivning.

2 Du kan så småningom bli medlem, genom medlemskapet får du tillgång till den frizon som varje lokal KRIS-förening erbjuder.

Där kan du vara dig själv utan att behöva springa omkring på stan och hålla färgen. Dessutom ingår det en prenumeration av Vägen UT samt ett antal andra förmåner beroende på vilken lokal KRIS-förening du tillhör.

3 När denna kontakt har etablerats och vi tillsammans har hittat en plan för att du ska få en rejäl chans till ett liv utan kriminalitet och droger – då kommer vi och hämtar dig när du muckar. Vi ser till att din frigivning blir en positiv upplevelse.

4 Du välkomnas i vår gemenskap och vi gör tillsammans det arbete som krävs för att vi gemensamt ska lyckas få ett liv där hederlighet, drogfrihet, kamratskap och solidaritet är de tongivande bitarna för att lyckas med vår revansch i samhället.

5 KRIS kan i de allra flesta fall hjälpa till med boende och sysselsättning samt hjälpa till att styra upp sociala och myndighetskontakter.

KRIS finns idag på flera orter i Sverige. Organisationen är också etablerad i Danmark, Finland, Vitryssland, Ryssland, Ukraina och har samarbete i Japan.

Det enda kravet vi har på dig är att du ställer upp på KRIS fyra deviser:

Hederlighet
Drogfrihet
Kamratskap
Solidaritet

BLI MEDLEM!

I både normalmedlemskap och stödmedlemskap ingår en prenumeration av Vägen UT. Tag kontakt med din lokala KRIS förening om du har frågor eller funderingar kring ett medlemskap i KRIS.

Normalmedlemskap

100 kr per år.

(Normalmedlem är du som är straffad och/eller varit missbrukare)

Stödmedlem

200 kr per år.

(Stödmedlem är du som inte kvalificerar dig som normalmedlem)

Vid utebliven tidning, kontakta redaktionen: redax@krisva-genut.se

Adressändringar måste meddelas snarast.

KRIS FÖRENINGAR

FALKENBERG

Storgatan 21
311 30 Falkenberg
Tel: 0346-844 30
E-post: falkenberg@kris.a.se

GÄVLE

Kålhagsgatan 4 A
802 53 Gävle
Tel: 026-65 25 62
E-post: gavle@kris.a.se

GÖTEBORG

Knipplagatan 4
414 74 Göteborg
Tel: 031-14 51 58
E-post: goteborg@kris.a.se

HALMSTAD

Planetgatan 2
302 35 Halmstad
Tel: 035-15 68 30
E-post: halmstad@kris.a.se

KARLSKRONA

Snapphanevägen 7
371 40 Karlskrona
Tel: 073-709 37 77
E-post: karlskrona@kris.a.se

NORRKÖPING

Östra Promenaden 16
602 27 Norrköping
Tel: 011-13 72 43
E-post: norrkoping@kris.a.se

MALMÖ

Fricksgatan 1
214 26 Malmö
Tel: 040-92 71 00
E-post: malmo@kris.a.se

MARIESTAD

Blombacksgatan 16
542 33 Mariestad
Tel: 070-775 79 90
E-post: mariestad@kris.a.se

STOCKHOLM

Magnus ladulåsgatan 9
118 65 Stockholm
Tel: 08-720 21 15
E-post: stockholm@kris.a.se

SUNDSVALL

Västravägen 9
852 34 Sundsvall
Tel: 060-15 12 11
E-post: sundsvall@kris.a.se

SÖDERTÄLJE

Övre Torekällgatan 29
151 33 Södertälje
Tel: 070-765 92 83
E-post: sodertalje@kris.a.se

UMEÅ

Slöjdgatan 8
903 25 Umeå
Tel: 090-71 35 30
E-post: umea@kris.a.se

UPPLAND

Libro ringväg 31c
752 28 Uppsala
Tel: 0708-72 44 32
E-post: uppland@kris.a.se

VÄRNAMO

Jönköpingsvägen 107 A
331 34 Värnamo
Tel: 070-286 14 02
E-post: varnamo@kris.a.se

Saknar du en KRIS förening på din ort?

Vill du starta en KRIS förening?

Kontakta oss på KRIS Riksförbund så får du information om hur du gör.

KRIS RIKSFÖRBUND

Gröndalsvägen 194
117 69 Stockholm
Telefon: 08-642 00 06
E-post: info@kris.a.se

ANNONS

KRIS Livsstilskoordinator

KRIS erbjuder en 1-årig utbildning tillsammans med Tollare folkhögskola och Val-Bo utbildning i ett Allmänna arvsfondsprojekt.

En viktig del av KRIS arbete är att hjälpa människor som levt ett destruktivt liv. Det är viktigt för oss att vi kan arbeta på ett professionellt sätt med människor som lever eller har levt ett liv i missbruk, kriminalitet och utanförskap.

Utbildningens syfte är att utbilda personer med en missbruksbakgrund och som även kan ha olika funktionsnedsättningar.

En Livsstilskoordinator ska vara kvalificerad att arbeta på stödboende, halvvägshus, fritidsgårdar som elevstödjare eller boendestödjare där ofta personer ur samma målgrupp behöver stöd. Att ha genomgått en 1-årig folkhögskoleutbildning till Livsstilskoordinator öppnar större möjligheter på arbetsmarknaden och ger kompetens för vidare studier.

För mer info besök www.krislivsstilskoordinator.se

KRIS Livsstilskoordinator
Långholmsgatan 30
117 33 Stockholm
08-642 00 06
info@krislivsstilskoordinator.se
www.krislivsstilskoordinator.se

LIVSSTILSKOORDINATOR